

Töötus

Toetused töötuse ajal

Lühidalt ja selgelt

Sisukord

Toetused töötuse ajal	1
Kela toetused töötule	2
Kui jääte töötuks	2
Töötutoetus	2
Tööturutoetus	4
Tõised sissetulekud ja töötutoetus sobitatakse kokku	5
Töötu koolitusaegsed toetused	5
Eaka töötu toetus	6
Taotlemine ja maksmine	6
Töötusajast teatamine	7
Otsuse suhtes vaide esitamine	7
Kela teenused ja kontaktandmed	8

Toetused töötuse ajal

Kela toetused tagavad põhitoimetuleku, kui muud tulud vähenevad. Selles brošüüris tutvustatakse, millist rahalist toetust Kela töötule annab.

Toimetulekutugi võib koosneda mitut liiki toetustest. Seetõttu tasub välja selgitada, milliseid muid Kela toetusi on võimalik saada. Võib saada näiteks üldist eluasemetoetust.

Kela annab toetust taotluste alusel. Kela toetusi võite taotleda internetis aadressil **www.kela.fi/asiointi**.

Toetuse taotlemiseks võite täita taotlusvormi, mille saate internetist või Kela büroost.

www.kela.fi/asiointi
www.kela.fi/lomakkeet

Kela toetuste alused on seadusega kindlaks määratud. Kui Kela otsustab mingi toetuse määrata, siis käsitletakse iga taotleja olukorda individuaalselt. Taotlejate olukord ja toetusvajadus on sageli väga erinevad. Seetõttu on ka toetuste suurus erinev.

Selles brošüüris tutvustatakse Kela toetusi töötule 2017. aastal. Selles ei käsitleta kõiki toetuste üksikasju.

Toetuste täpsed määrad ja sissetulekute piirmäärad on esitatud eraldi lisan, mis on kättesaadav internetis aadressil www.kela.fi/tyottomat; seda saab ka küsida Kela büroost.

Töötuskaitse kesksed terminid

- töötu põhipäevarahaga = työttömän peruspäiväraha
- tööturutoetus = työmarkkinatuki
- kuluhüvitis = kulukorvaus
- töötamise tingimus = työssäoloehto
- omavastutusaeg = omavastuu-aika
- töötusajast teatamine = työttömyysajan ilmoitus

Kela toetused töötule

Töötus vähendab sissetulekuid.
Kela hoolitseb töötü põhitoimetuleku eest töötuse ajal.

Töötutoetusi makstakse Soomes alaliselt elavatele isikutele ja ELi riikidest tulnud isikutele, kes töötasid viimati Soomes.

Töötuse ajal võib saada:

- töötutoetust;
- tööturutoetust.

Kui jääte töötuks

Kui jääte töötuks, registreerige ennast kohe tööhõive- ja majandusarengu ametis ehk TE-büroos töötuks tööotsijaks.

Töötutoetusi makstakse vaid ajal, kui olete TE-büroos registreeritud tööotsijana. TE-büroo annab Kelale ka teada, kas toetuse maksmise eeldused on täidetud.

Töötuse ajal on teil kohustus otsida aktiivselt tööd. Pakutav töö või koolitus tuleb ka vastu võtta. Sellest ei või põhjusega keelduda, sest muidu võite kaotada oma õiguse toetusele. Hoidke ennast TE-büroos tööotsijana arvel!

Töötutoetus

Töötutoetus võib olla palgapõhine toetus või põhitoetus.

Töötutoetust makstakse teatud tingimustel ka välisriigis töö otsimise korral.

Palgapõhine toetus

Palgapõhist toetust maksab töötukassa, mille liige te olete. Näiteks ametiühingutel on sageli oma töötukassa. Kela ei maksa palgapõhist toetust ja seda ei taotleta Kelast.

Palgapõhist toetust võidakse maksta, kui olete olnud piisavalt kaua töötukassa liige ja vastate töötamise tingimusele. Palgapõhise toetuse suurus arvutatakse palgatulu järgi ja seda makstakse kuni 400 päeva. Kui olete töötanud alla kolme aasta, võite saada palgapõhist toetust kuni 300 päeva.

Lisateavet palgapõhise toetuse kohta küsige oma töötukassast või töötukassade ühisorganisatsioonist (www.tyj.fi).

Põhitoetus

Kui te ei ole töötukassa liige ega saa palgapõhist toetust, maksab Kela teile põhitoetust. Seda makstakse kuni 400 päeva. Kui olete töötanud alla kolme aasta, makstakse põhitoetust kuni 300 päeva.

Põhitoetuse suurus on 32,40 eurot päevas ja seda makstakse 5 päeva eest nädalas.

Kui teil on lapsed, saate laste eest lisatoetust. See on 5,23–9,90 eurot päevas olenevalt laste arvust.

Põhitoetuselt tuleb maksta maksud.

Töötamise tingimus

Põhitoetuse saamiseks peate vastama töötamise tingimusele.

Töötamise tingimus on täidetud, kui:

- olete töötanud viimase 28 kuu jooksul vähemalt 26 nädalat;
- teie tööaeg on olnud vähemalt 18 tundi nädalas;
- teie palk on olnud vastavuses valdkonna kollektiivlepinguga või on olnud vähemalt 1187 eurot kuus (2017. aastal).

Arvesse võidakse võtta ka töötamise perioode muus ELi või EMP riigis või Šveitsis.

Töötamise tingimuse alla kuuluv töö võib olla tehtud 28 kuust pikema aja jooksul, kui olete olnud haige, õppinud või hooldanud alla 3aastast last või osalenud TE-büroo korraldatud meetmetes.

Ettevõtjale kehtib oma töötamise tingimus.

Kui olete ettevõtja, kontrollige Kelast oma põhitoetuse tingimusi.

Põhitoetuse lisa Põhitoetusele võidakse maksta lisa kuni 200 päeva eest, kui osalete TE-bürooga kokku lepitud meetmetes.

Põhitoetuse lisa on 4,74 eurot päevas.

Tööturutoetus

Tööturutoetust võib saada Soomes alaliselt elav 17–64-aastane töötu töötotsija. See on ette nähtud töötule, kes ei saa palgapõhist toetust või põhipäevaraha. Tööturutoetuse aeg ei ole piiratud. Saate tööturutoetust, isegi kui te ei täida töötamise tingimust, st ei ole vajaliku ajaperioodi jooksul töötanud. Saate tööturutoetust ka siis, kui olete juba saanud 400 päeva palgapõhist toetust või põhitoetust.

Lisateavet saab infotelefonilt
020 692 210 (soome keeles)

Tööturutoetust ei maksta välisriiki.

Kui olete alla 25-aastane, kehtivad toetuse saamisel piirangud, mis puudutavad koolitust ja tööhõivet edendavaid meetmeid. Kontrollige TE-büroost, kas teil on võimalik saada tööturutoetust.

Kui suur on tööturutoetus?

Tööturutoetus on sama suur kui põhitoetus. Toetuse suurust mõjutavad vahel siiski vanemate sissetulekud. Tööturutoetuse suurus on 32,40 eurot päevas.

Tööturutoetust makstakse 5 päeva eest nädalas.

Toetust suurendatakse, kui teie ülalpidamisel on lapsi. Tööturutoetuse täismäär on umbes 700–910 eurot kuus.

Tööturutoetust võidakse maksta suurendatud määras.

Seda makstakse TE-bürooga kokku lepitud meetmete aja eest, kuid mitte rohkem kui 200 päeva eest. Lisa suurus on 4,74 eurot päevas.

Tööturutoetuselt tuleb maksta maksud.

Toetust vähendavad muud tulud

Tööturutoetuse määra vähendavad kõik teie isiklikud sissetulekud. Kui teil on kapitalitulused, siis ka need vähendavad toetuse määra.

Vanemate sissetulekud vähendavad toetust, kui elate koos. Tööturutoetust saab siiski alati vähemalt poole määra ulatuses. Vanemate sissetulekud ei avalda mõju, kui osalete TE-bürooga kokku lepitud meetmetes.

Arvutage ise kalkulaatori abil, kui suur on teie toetus.

www.kela.fi/laskurit

Isiklikud kapitalitulud ei mõjuta tööturutoetust:

- kui olete saanud 55-aastaseks ja olete täitnud töötamise tingimuse enne töötuks jäämist;
- kui osalete TE-bürooga kokku lepitud meetmetes.

Tõised sissetulekud ja töötutoetus sobitatakse kokku

Kui teil on töötuse ajal tõiseid tulusid, teatage neist kindlasti Kelale. Tööturutoetus või põhitoetus sobitatakse kokku teie tõiste tuludega.

Võite teenida kuni 300 eurot kuus, ilma et see vähendaks toetuse määra.

Lisateavet saab veebiaadressilt www.kela.fi/tyottomyys

Osa toetusi ei mõjuta tööturutoetust. Need on näiteks lapsetoetus, elatisraha, toimetulekutoetus, eluasemetoetus ja puudetoetus.

Töötu koolitusaegsed toetused

Teil on erinevad võimalused taotleda töötutele ette nähtud koolitust või praktikakohta. Võite saada selle aja eest ka toetust. Nii parandate oma võimalusi tööd leida. Lisateavet saab TE-büroost.

Tööhõivet edendavad teenused on:

- iseseisev koolitus;
- sisserändaja iseseisev õppimine;
- tööjõukoolitus;
- tööotsingukoolitus;
- karjäärıkoolitus;
- tööpraktika;
- koolituspraktika;
- rehabiliteeriv töö.

Leppige TE-bürooga kokku osalemises ja koostage tööhõivekava.

Saate tavapärasest töötutoetust, kui osalete tööhõivemeetmetes, milles olete TE-bürooga kokku leppinud. Võite saada teatavates olukordades toetusele lisa, kuid mitte rohkem kui 200 päeva eest.

Koolituse ja muude meetmete ajal võite teatavates olukordades saada täiendavalt sõidu- ja muude kulude hüvitist.

Eaka töötü toetus

Eakas töötü võib saada palgapõhisele või põhitoetusele lisapäevi ja jõuda nii "pensionitorusse". Sel juhul saab ta töötutoetust kuni pensionile jäämiseni.

Küsi Kelast, kas teil on võimalik saada oma töötuskaitsele juurde lisapäevi.

1950. aastal või hiljem sündinud töötü, kes saab lisapäevi, võib taotleda vanaduspensionini, kui ta on saanud 62-aastaseks.

Töötuskaitse taotlemine

Registreeruge esmalt TE-büroos töötuks tööotsijaks.

Esitage taotlus Kelale, kui olete olnud töötü omavastutuse aja (7 tööpäeva).

Töötutoetuste taotlemise aeg on 3 kuud.

Töötuskaitset saab taotleda internetis.

 www.kela.fi/asiointi

Toetuste taotlemiseks võib täita ka vormi, mille saab Kela veebiaadressilt või Kela büroost.

Taotlused ja lisad võib saata Kela postiaadressil.

Vt veebisaidilt

www.kela.fi/postiosoitteet

millisele aadressile

tuleb kiri saata.

Aadressi võite ka küsida

Kela infotelefonilt.

Kontrollige taotluselt, millised dokumendid tuleb sellele lisada.

Toetuste maksmine

Kui teie taotlus on läbi vaadatud, saabub teile koju toetust puudutav otsus.

Otsusesse on märgitud toetuse suurus, põhjendused ja maksepäev. Saate otsuse ka siis, kui see on negatiivne.

Kela maksab toetused teie pangakontole.

Töötusajast teatamine

Kui töötus jätkub, peate esitama Kelale iga 4 nädala tagant teate töötusaja kohta.

Töötusaja teate võite koostada internetis või vormil, mille saate Kela veebiaadressilt või Kela büroost.

Märkige teates, millistel päevadel olete olnud töötaja ja millistel päevadel olete osalenud TE-bürooga kokku lepitud meetmetes.

Kui olete töötuse ajal pisteliselt töötanud, märkige teates, millistel päevadel olete töötanud.

Kela maksab teile toetust teate alusel.

Otsuse kohta vaide esitamine

Võite esitada Kela otsuse kohta vaide.

Vaide esitamise juhised on lisatud Kela otsusele.

Lisateavet saab infotelefonilt
020 692 210 (soome keeles)

Toimetulekutoetus on viimane abinõu

Teil võib olla võimalik saada Kelast põhilist toimetulekutoetust juhul, kui kõikidest teie tuludest ja varadest ja muudest saadud sotsiaaltoetustest ei piisa sellisteks vältimatuteks kuludeks nagu toit ja eluase.

www.kela.fi/toimeentulotuki

Kela teenindab

Veebis

Kela veebiaadressilt saab teavet ja seal saab ajada oma asju. Võite toetuste suurused kalkulaatori abil välja arvutada.

Kela veebileht asub aadressil

 www.kela.fi

Küsige Kelast nõu veebiaadressil

 www.kela.fi/kysykelasta

Kela asjaajamisteenuse kaudu on turvaline veebis asju ajada.

Kela asjaajamisteenus asub aadressil

 www.kela.fi/asiointi

Asjaajamisteenusesse saate sisse logida

oma internetipanga kasutajatunnuste või mobiil-ID-ga.

Kela asjaajamisteenuse kaudu võite:

- taotleda Kela toetusi;
- saata lisasid;
- vaadata oma taotluse käsitlemise seisu;
- teavitada muudatustest;
- toetuse tühistada.

Telefoni teel

 Toetused töötuse ajal
020 692 210 (soome keeles)

Büroos või ühisteeninduspunktis

 Kela bürood teenindavad kõikides Kela toetustega seotud küsimustes.

Lähima Kela büroo või ühisteeninduspunkti aadressiandmed leiate internetist

 www.kela.fi/yhteystiedot

Aja broneerimine

Võite broneerida aja Kela büroosse või telefoninõustamisele.

Broneerige aeg, kui teie elus on toimunud suur muutus

või on tegemist keeruka probleemiga.

Broneerige aeg veebiaadressil

 www.kela.fi/ajanvaraus

või helistage numbrile **020 692 210**.

Kui vajate tõlkeabi, võtke ühendust Kelaga või vaadake lisateavet aadressilt

 www.kela.fi/tulkkaus

Teatage muudatustest

Kui saate Kelast mingit toetust, ärge unustage teavitada Kelat kohe, kui teie olukord muutub. Olukorra muutumine võib puudutada eluaseme, perekonna olukorra või sissetuleku muutumist.

Töötü töötotsija peab teavitama Kelat oma tuludest. Töötü peab esitama ülevaate töötuna olemisest iga 4 nädala tagant.

Tagasinõudmine

Kui Kela maksab ebaõigete andmete tõttu rohkem toetust, nõutakse see teilt tagasi. Lisateavet saab aadressil www.kela.fi/takaisinperinta

või helistades tagasinõudmiskeskuse numbrile **020 634 4940** (E–R kl 9–16).

Vaide esitamine

Võite esitada Kela otsuse kohta vaide. Otsusele on lisatud vaide esitamise juhised. Küsimuste korral pöörduge kõigepealt Kela poole:

Toetused töötuse ajal
020 692 210

Töötuskaitse vaidekomisjon

Telefon 0295 163900
www.ttlk.fi

Sotsiaalkaitse vaidekomisjon (Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta)

Telefon 0295 163800
www.somla.fi

Kui teil on toetuse või väljastatud otsuse kohta küsimusi, võtke ühendust!

E–R kl 8–17 Täpsustage harilikest erinevad tööajad: www.kela.fi/palvelunumerot

Ajateenija toetused _____ 020 692 200
Eluasemetoetused _____ 020 692 201
Pensioniküsimused _____ 020 692 202
Kela kaart ja
ELi ravikindlustuskaart _____ 020 692 203
Taastusravi _____ 020 692 205
Toetused lastega
peredele _____ 020 692 206

Välja- ja
sisseränne _____ 020 634 0200
Lähedase surma korral _____ 020 692 208
Toetused õppurile _____ 020 692 209
Haigestumine _____ 020 692 204
Toimetulekutoetus _____ 020 692 207
Toetused töötuse ajal _____ 020 692 210
Puudega inimeste
toetused _____ 020 692 211

Kela brošüürid

Kodu ja perekond

Toetused lastega perekondadele ja eluasemetoetused

Tervis ja taastusravi

Haigushüvitised ja päevarahad, taastusravi ja puudega inimeste toetused

Õpingud

Õppuri toetused ja ajateenija toetused

Töötus

Toetused töötuse ajal

Pensionile jäämine

Pensionikaitse, eluasemetoetus ja hooldustoetus

Elama asumine Soome või Soomest välismaale

Kuidas pääsete saama osa Soome sotsiaalkaitsest ja mis juhtub, kui asute elama välismaale?

Põhiline toimetulekutoetus

Viimase abinõu majanduslik toetus

Brošüürid on saadaval Kela büroodes ja ühisteeninduspunktides. Brošüüride muud keeleversioonid on kättesaadavad veebiaadressil www.kela.fi/muutkielet